

Danish B – Higher level – Paper 1
Danois B – Niveau supérieur – Épreuve 1
Danés B – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

1 h 30 m

Text booklet – Instructions to candidates

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for paper 1.
- Answer the questions in the question and answer booklet provided.

Livret de textes – Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

Cuaderno de textos – Instrucciones para los alumnos

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

Tekst A

Elevs adgang til internettet ødelægger undervisningen

- ❶ En ny stor undersøgelse viser, at danske gymnasielever mener, at det er et stort problem, de bruger internettet i timerne. Og over halvdelen af de 2.400 elever i undersøgelsen vil gerne have, at læreren tager styringen og slukker helt for internetadgangen, så de ikke bliver fristet. "Mange elever nævner, at det kunne være dejligt, hvis læreren havde en ikke-internet-knap, så de kunne slukke for så noget som avislæsning og indkøb – for eleverne mener ikke, at de selv kan styre det," fortæller en af forskerne bag undersøgelsen, professor Helle Mathiasen.

❷ **Lærerne skal forbyde computere**

Knap halvdelen af eleverne mener, at læreren har ansvar for, at de følger med i livet på de sociale medier i stedet for i undervisningen. "De adresserer, at det er læreren, der skal være skrap og mere konsekvent. Han eller hun skal simpelthen afbryde netforbindelsen, eller de skal forbyde, at computere er fremme. Problemet er ifølge eleverne, at man kan have haft en kort samtale i gang online i en matematiktime, og når man så kigger op igen, er tavlen fyldt, og man aner ikke, hvad der er sket," fortæller Helle Mathiasen.

❸ **Lærerne forventer computere på bordene**

Det kan dog let føre til problemer, hvis for mange elever vælger at lade computeren blive derhjemme. Ifølge Helle Mathiasen "har lærere for eksempel brugt de sociale medier til vejledning og procesevalueringer. Og eleverne danner grupper online, hvor de hjælper hinanden. Så computeren bliver brugt i undervisningen, og man kan ikke bare sige 'luk og sluk', som mange elever gerne vil have. Et andet perspektiv er at give eleverne bolden – i den forstand at de selv får mulighed for at udvikle studiekompetencer, selvdisciplin og ansvarlighed. Det er en del af deres erkendelse, at det er rigtig godt at kunne bruge internettet i en faglig sammenhæng."

Tekst B

Anmeldelse af tv-dramaserien *1864*

- 1 Sidste afsnit af *1864* blev efterfulgt af en direkte debat på Sønderborg Slot, hvor meningsdannere, seere og historikere diskuterede tv-serien og ikke mindst modtagelsen af den. For bølgerne er gået højt. Aviser og blade har fulgt serien og bragt anmeldelser uge for uge, og flere af disse har været meget kritiske og farverige, når det handlede om at beskrive det, man opfattede som seriens manglende kvaliteter.
- 5
- 2 Der var nogle ting, som absolut ikke fungerede i løbet af de otte afsnit. Især dialogen var sine steder umulig, og som seer følte man lejlighedsvis trang til at smide sine sko efter skærmen. Til gengæld var der ikke så lidt, der opvejer manglerne. Med sin blanding af historiske begivenheder med et nutidigt handlingsforløb og sine overdådige scenarier leverer serien en fortælling om, hvorledes fanatisme og forblindelse fører til katastrofer.
- 10
- 15
- 3 Seriens skurke er således på den ene side den nationalistiske politiker Monrad, der mener at målet helliger midlet, og på den anden den adelige drukkenbolt Didrich, der er så selvoptaget, at han lader hånt om sine medmennesker. Heltene er til gengæld sigøjnerne, brødrene Peter og Laust, samt pigen Inge, som værdsætter det simple liv og værner om dets kvaliteter uden skelen til politiske idealer.
- 20
- 4 Skuespilpræstationerne har været på kanten til overspil. Nicolas Bros Monrad overskred således sin egen karikatur ved at tilføre skikkelsen en ordentlig dosis dæmoni. Bent Mejdings karakter Severin, hvis rolle ikke var særlig stor, hvis man kun ser på, hvor lang tid han var på skærmen, viser sig faktisk at være historiens egentlige fortæller. Det er dog Sarah-Sofie Boussninas utilpassede Claudia, der hjemtager prisen for seriens mest overbevisende rolle.
- 25
- 30
- 5 Det væsentligste kritikpunkt af serien har været, at den er historisk ukorrekt. Rasmus Glenthøj, der er historiker ved Syddansk Universitet mener, at det mest omstridte ved serien er, at den sammenligner datidens glødende nationalisme med den nuværende politiske situation. Han mener ikke, at der er tvivl om, at nationalisme var en af de udslagsgivende faktorer dengang, som den er nu, men at det var på helt forskellige måder: I 1864 stod statens eksistens på spil, hvilket den ikke gør i dag.
- 35

www.politiken.dk (2014)

Tekst C

Bulbjerg

Pludselig befandt vi os midt i et
 overraskende landskab: lysende, hvide sandbakker
 til alle sider, vindblæste små træer der stod og
 vred¹ sig under den store, åbne himmel. Vi hev
 frydefuldt² efter vejret, som om vi dykkede op
 5 efter luft efter alt for lang tid under vandet. Vi
 standsede og så os omkring, vi missede med
 øjnene efter at have holdt blikket fast ved
 grusvejen og plantagens mørke så længe. Selv
 10 duften her var anderledes, salt og frisk, havet
 måtte være meget tæt på nu. Men vi havde for
 længst mistet orienteringen. Vi kørte i ring. Det
 var varmt. Vi havde vores seksårige dreng og en gravhund med os. Cyklerne var gamle og rustne,

15 en svag raslen, fuglene sang, en enkelt skreg, hæst og desperat, som for sit liv. Sebastian kiggede
 ængsteligt på mig. ”Det er bare musvågen. Der er ikke noget at være bange for.”

”Kom herover, Sebastian. Vil du ikke have en kiks?” Du kaldte drengen til dig med
 overdreven blidhed, og jeg tog mig i at rykke hovedet bagover med alt for store og frygtsomme
 bevægelser, for at se mig tilbage. Der lå skoven vi kom fra, så sort og stille som en dyb sø. Foran
 20 os strakte stien sig gennem noget der kunne ligne en lille birkelund og så igen den tætte nåleskov,
 mos, lyng og væltede stammer, gråsorte og med knækkede grene strittende fra sig som pigge.

”Jeg har ondt i benene,” klagede Sebastian. Så brød han sammen; hans snavsede hænder
 skjulte ansigtet, skuldrene rystede.

Du tog ham på skødet.

25 Jeg lagde mig ned med armene under hovedet.

Sebastian fylder syv om fjorten dage. Han skal starte i første klasse til august. Han ligner
 i og for sig selv, fra da han var spæd. Samme let bekymrede mine, den lille rynke mellem
 brynene. Han ser ud til at få overbid. Så skal vi igennem alt det med bøjle og nakkestræk³. Jeg
 åbner øjnene, du står over mig og ser hadefuldt ned på mig. Måske har du stået sådan i flere
 30 minutter. ”Skulle vi ikke se og komme videre?” siger du. Jeg sætter mig op og mærker hvor træt
 jeg er. Helt slappe arme og en overvældende følelse af svaghed i hele kroppen. Vanddunken er
 tom. Hunden gisper med tungen ud af munden. Du sætter den op i papkassen på bagagebæreren.
 Sebastian rejser tappert sin cykel og kører i forvejen. Hans klokke klemter hver gang der er et hul i
 vejen, og den vimpel han var så stolt af, da jeg monterede den på bagskærmen, ser pludselig billig
 35 og sølle ud. Vi kører videre i tavshed.

Af: Naja Marie Aidt, *Bavian* (2006)

¹ vred: krumme eller bøje sig kraftfuldt eller krampagtigt

² frydefuldt: med stor glæde

³ nakkestræk: en type tandbøjle der sidder fast med elastikker rundt om nakken

Tekst D

Grønland er langt fra et offer for klimaforandringer

For klimaforkæmpere er en typisk inuit en inuit, der omringet af sultende isbjørne flygter fra en hastigt smeltende indlandsis, der får hele hans kultur til at synke i havet, men til gengæld ophøjer ham til symbol på, at

5 verden skal handle nu, hvis klimaet skal reddes.

Men grønlændere ønsker sig generelt den fremstilling frabet. De forsøger selv at søge væk fra den oprindelige fangerkultur, opbygge en økonomisk bæredygtig industri – og mener ikke, at

10 klimacændringerne er menneskeskabte.

"Grønland bliver brugt som symbol i klimakampen.

Men grønlænderne har selv nogle andre prioriteter.

De er ikke umiddelbart enige i, at den globale opvarmning udelukkende er menneskeskabt, og de har en meget positiv holdning til mineraludvinding og olieboring

15 for at få gang i erhvervslivet," siger ph.d. Lill Rastad Bjørst.

"Grønlændere føler, at deres interesser bliver glemt i klimadebatten. Når isbjørne og isbjerge af politikere, videnskabsfolk, medier og ngo'er bliver ophøjet til de primære symboler i debatten, så skaber det billedet af et nærmest affolket Arktis, og grønlandske politikere har flere gange måttet sige, at det også handler om de mennesker, der bor

20 i Arktis, og om hvilket liv de ønsker og deres ret til forandring og udnyttelse af områdets ressourcer," siger Lill Rastad Bjørst.

For grønlændere er det vigtigt at få gang i arbejdspladser og industri som minedrift og olieudvindinger end at bekæmpe den globale opvarmning.

Grønlænderne har f.eks. været meget optagede af, at udenlandske olieselskaber har fundet tegn på olieforekomster i Nordøstgrønland, og selv om de vil påvirke klimaet, miljøet, dyrelivet og fangerkulturen, så bakker befolkningen op om olieeventyret.

25

En af grundene til, at grønlænderne ikke ser sig selv som ofre, er, at de ser gyldne muligheder i den globale opvarmning. "Selvstyret er meget fokuseret på, hvilke muligheder det giver at få adgang til mineraler, og at flere isfri dage på havet vil gøre det nemmere at komme til olie. De er påvirket negativt og positivt af forandringerne. Så offerrollen kan opleves meget stereotyp," forklarer Lill Rastad Bjørst.

30

35 Den herskende klimateori i Grønland er meget langt fra den almindeligt accepterede [- X -] menneskeskabte klimacændringer. [- 41 -] mener de fleste grønlændere, [- 42 -] klimaet følger en skiftevis kold og varm cyklus, [- 43 -] teorien bygger på generationers erfaringer med ændringer i vilkårene. "Den vestlige frygtdiskurs kontrasterer massivt med mine informanternes oplevelse og [- 44 -] de synlige ændringer, [- 45 -] også

40 anerkendes lokalt, er der ikke udpræget lokal resonans for den. Man kan sige, at 'truslen' er blevet normaliseret – [- 46 -] sagt på en anden måde, så er forandringerne ikke blevet oplevet som en trussel eller katastrofe," siger Lill Rastad Bjørst.

Af: <http://videnskab.dk> (2011)

Tekst E

Statsminister Helle Thorning-Schmidts Nytårstale 1. januar 2014**[- X -]**

- ① De sidste to år har jeg holdt min nytårstale midt i en krisetid, hvor mange familier var bekymrede: Er det til at få et nyt job, hvis man bliver arbejdsløs? Kan vi sælge huset, hvis vi vil flytte? Usikkerheden har været stor, men i år står vi på mere sikker grund. Krisen er ikke ovre, men stemningen er ved at vende, og vi har grund til at tro på fremgang i 2014.

[- 47 -]

- ② Det hænger selvfølgelig sammen med, at det går bedre i udlandet, men det går også bedre herhjemme. Jeg ved godt, at nogle tænker: Er der brug for så mange forandringer på samme tid? Og behøver vi at vende hver krone? Mit svar er ja, for hvad har krisen lært os? Den hårde lære fra 00'erne er, at der skal være bedre styr på økonomien; at vi skal overholde budgetterne i den offentlige sektor; og at boligspekulation og dumdristige banklån har en høj pris. I en usikker verden må vi bygge et sikkert fundament under vores velfærd, og det kræver en sund og stærk økonomi, hvor virksomhederne har gode vilkår, og hvor lønmodtagerne er godt uddannede. Kun på disse måder kan vi holde fast i vores danske model.

[- 48 -]

- ③ Vi er et land, hvor de unge får penge til at uddanne sig, og hvor vi betaler en stor del af det, vi tjener, i skat, og får læger og børnehaver til gengæld. Vores børn kan gå i gode skoler, og man kan stadigvæk lade barnevognen stå ude foran en café med et sovende barn under dynen. Gæster fra andre lande kan synes, at det er en mærkelig, men måske også fascinerende, måde at indrette sig på.

[- 49 -]

- ④ Vores nuværende samfund er ikke kommet af sig selv, men er noget vi selv har valgt. Under 1930'ernes store krise blev det besluttet, at hjælp fra kommunen er en ret for mennesker, der har brug for den. I 1950'erne blev det besluttet, at en tryk alderdom er vores fælles ansvar, og de ældre fik ret til folkepension. I 1970 blev det besluttet, at alle skal have råd til at tage en uddannelse, og der blev indført SU* til de studerende.

[- 50 -]

- ⑤ Sten for sten har vi bygget et Danmark med stor lighed og stor frihed for hver enkelt af os. Det er kernen i det land, vi er: Et solidarisk Danmark. Og det er vores valg, om det land også skal være der i fremtiden. Regeringen har valgt, at vi vil bruge flere penge på vores offentlige sektor, så vi vil hvert år bruge lidt mere på vores uddannelser, bedre sundhed og mere tryghed. Det har vi besluttet i en krisetid, for jeg tror ikke på nulvækst. Jeg er overbevist om, at det er bedst for Danmark, hvis vi år for år bruger noget af den velstand, vi skaber, på vores fællesskab.

Det er mit Danmark. Det er vores Danmark.

Godt nytår!

Af: www.stm.dk (2014)

* SU: Statens Uddannelsesstøtte